

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/255/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4414224080
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4414224080.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovéj v právnej veci žalobkýň: 1. T. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. XXX, 2. W. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. XXX, obe zastúpené JUDr. Helenou Kontrovou, advokátkou, so sídlom Semerovo 414 proti žalovanej: Y. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. XXX, zastúpená JUDr. Ema Zacharová, advokát, s. r. o., so sídlom Nové Zámky, Forgáchova bašta 5676/7, IČO: 47 237 023, o negatívne určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalobkýň proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 3. septembra 2015 č. k. 4C/316/2014-93 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a konanie **vo veci z a s t a v u j e**.

Žalovanej sa priznáva nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalobkyne v 1. a 2. rade zaviazal zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v sume 318,61 eura na účet právnej zástupkyne žalovanej, do troch dní po právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 80 písm. c), § 83 OSP a vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že žaloba žalobkýň nebola podaná dôvodne. Žalobkyne v konaní nepreukázali naliehavý právny záujem na uplatnení svojho nároku ohľadne určenia, že žalovaná nie je vlastníčkou sporných nehnuteľností v zmysle § 80 písm. c) OSP. Žalobou možno uplatniť pozitívne alebo negatívne určenie, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je. Žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať, že na určení právneho vzťahu alebo práva v čase rozhodovania súdu má naliehavý právny záujem. Súd posúdil i vznesenú námietku žalovanou, že sa v danej veci jedná o prekážku začatej veci a dospel k tomu záveru, že v konaní vedenom na OS Nové Zámky pod č. k. 6C/224/2008 sa určuje vlastnícke právo k parcelám zapísaných na LV č. XXX kat. úz. G., ale v tomto konaní bolo predmetom konania to, že žalovaná nie je vlastníčkou nehnuteľností. Podľa názoru súdu sa teda nejedná o prekážku začatej veci. Z dôvodov, že žalobkyne nepreukázali naliehavý právny záujem na negatívnom určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, pretože z predloženého LV č. XXX pre kat. úz. G. je zrejmé, že obe žalobkyne sú zapísané ako podielové spoluvlastníčky týchto nehnuteľností, každá v podiele 1, a teda určením, že žalovaná nie je vlastníčkou týchto nehnuteľností by nedošlo k žiadnej zmene zápisu vlastníckych práv, ani k zmene zápisu v katastri nehnuteľností. Žalobkyne tvrdili, že predmetom darovacej zmluvy z roku 1992 bola parcela registra „E“ č. 855/15 o výmere 2158 m², ktorej výmera je identická s parcelami registra „C“ č. 855/113, č. 855/114 a č. 855/145, ale nejedná sa o identické parcely a túto darovaciu zmluvu nebolo možné zapísať do evidencie nehnuteľností, pretože vyššie uvedená parcela registra „E“ č. 855/15 bola zlúčená k parc. č. 855/45, teda bola nesprávne v darovacej zmluve identifikovaná, preto bola zapísaná opätovne do registra „C“ na LV č. XXX. Súd však neskúmal prevod parcely registra „E“ č. 855/15 v kat. úz. G. z toho dôvodu, že žalobkyne žiadali určiť, že žalovaná nie je vlastníčkou parciel registra „C“ v kat. úz. G., vedených na LV č. XXX, ktoré parcely podľa názoru súdu sú vysporiadané, a preto súd v plnom rozsahu návrh zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP a v konaní úspešnej žalovanej priznal ich náhradu sumou 318,61 eura, ktorá pozostáva z trov právneho zastúpenia za 3 úkony právnej pomoci á 71,37 eura, 1 úkon á 17,84 eura a 4x režijný paušál á 8,39 eura + 20% DPH.

2. Proti tomuto rozsudku podali žalobkyne v zákonnej lehote odvolanie a domáhali sa jeho zmeny tak, že ich žalobe bude v celom rozsahu vyhovené a zároveň žiadali priznať trovy konania, ktoré pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku a z trov právneho zastúpenia.

3. O podanom odvolaní žalobkýň rozhodol Krajský súd v Nitre ako súd odvolací uznesením zo dňa 2. júna 2016 č. k. 9Co/1047/2015-126 a po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že odvolanie žalobkýň nie je dôvodné, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

4. Proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 2. júna 2016 sp. zn. 9Co/1047/2015 podali žalobkyne dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 30. mája 2018 sp. zn. 6Cdo 15/2017 tak, že rozsudok Krajského súdu v Nitre z 2. júna 2016 sp. zn. 9Co/1047/2015 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V tomto rozhodnutí Najvyšší súd Slovenskej republiky, okrem vecného odôvodnenia jeho rozhodnutia, poznamenal, že pokiaľ sa v tomto konaní žalobkyne domáhajú učenia, že žalovaná nie je vlastníčkou sporných pozemkov a žalovaná sa v inom konaní domáha určenia, že je ich vlastníčkou, je daná totožnosť strán i predmetu oboch konaní v tejto časti, čo môže zakladať prekážku začatého konania (litispenciencie) alebo prekážku právoplatne rozsúdenej veci (res iudicata). Keďže dovolaciemu súdu nie je známy stav iného konania, nemohol z prípadnej existencie niektorej z týchto prekážok vyvodiť príslušný záver. Bude však povinnosťou odvolacieho súdu, ktorému sa vec vracia, aby sa v prvom rade zaoberal otázkou, či sú splnené podmienky konania spočívajúce v neexistencii žiadnej z týchto prekážok.

5. Podľa § 455 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu.

6. Odvolací súd, viazaný právnym názorom dovolacieho súdu sa po zrušení jeho rozhodnutia dovolacím súdom zaoberal predovšetkým tým, či pokiaľ sa v tomto konaní žalobkyne domáhajú učenia, že žalovaná nie je vlastníčkou sporných pozemkov a žalovaná sa v inom konaní domáha určenia, že je ich vlastníčkou, a teda je daná totožnosť strán i predmetu oboch konaní v tejto časti, či ide o prekážku začatého konania (litispencienciu) alebo prekážku právoplatne rozsúdenej veci (res iudicata).

7. Predmetom tohto konania je negatívne určenie vlastníckeho práva, keď sa žalobkyne žalobou, podanou na súde prvej inštancie dňa 18. 12. 2014, domáhali určenia, že Y. L., rod. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. XXX (žalovaná) nie je vlastníčkou nehnuteľností vedených pre kat. úz. G. ako parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape na LV č. XXX ako parc. č. 855/113 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 506 m², parc. č. 855/114 - záhrady o výmere 294 m² a parc. č. 855/145 - záhrady o výmere 220 m².

8. Odvolací súd zistil, že na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 6C 224/2008 prebieha konanie, pôvodne o určenie neplatnosti zmluvy a o určenie vlastníctva, pričom žaloba v tejto veci bola na súde podaná dňa 06. 10. 2008. Žalobkyňa Y. L. (žalovaná v tejto veci) sa podanou žalobou, pôvodne vedenou proti T. V. T. V. (žalobkyňa v 1. rade v tomto konaní) a W. L. (žalobkyňa v 2. rade v tomto konaní), teraz už len voči T. V. (žalobkyňa v 1. rade v tomto konaní) a W. L. (žalobkyňa v 2. rade v tomto konaní) domáha určenia, že je v celosti vlastníčkou nehnuteľností, ktoré sú zapísané v katastri nehnuteľností Okresného úradu Nové Zámky, katastrálny odbor na LV č. XXX kat. úz. G. ako parc. registra „C“ č. 855/113 zast. plochy a nádvoria o výmere 506 m², parcela registra „C“ č. 855/1 záhrady o výmere 294 m² a parcely registra „C“ č. 855/145 záhrady o výmere 220 m². V tejto veci súd prvej inštancie rozhodol dňa 29. mája 2018, avšak voči tomuto rozhodnutiu podali žalované odvolanie, preto vec doposiaľ nie je právoplatne skončená.

9. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

10. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

11. Podľa § 159 CSP začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

12. Vychádzajúc z uvedeného, Krajský súd v Nitre ako súd odvolací zistil, že na Okresnom súde Nové Zámky prebiehajú dve konania, v ktorých vystupujú tie isté strany, a to v tomto konaní T. V. ako žalobkyňa v 1. rade a v konaní vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 6C/224/2008 ako žalovaná v 1. rade a W. L. ako žalobkyňa v 2. rade a v konaní vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 6C/224/2008 ako žalovaná v 2. rade, a naopak, žalovaná v tomto konaní Y. L. vystupuje v konaní vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 6C/224/2008 ako žalobkyňa. Predmetom oboch konaní je určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v kat. úz. G. ako parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape na LV č. XXX ako parc. č. 855/113 - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 506 m², parc. č. 855/114 - záhrady o výmere 294 m² a parc. č. 855/145 - záhrady o výmere 220 m². V tomto konaní je žaloba formulovaná ako negatívne určenie, v konaní vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 6C/224/2008 je formulovaná ako pozitívne určenie, avšak keďže sa obe týkajú tých istých nehnuteľností, ide o totožnosť vecí.

13. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd, rozhodujúc o odvolaní žalobkýň voči rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 3. septembra 2015 č. k. 4C/316/2014-93, dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušiť a konanie vo veci podľa § 159 CSP zastaviť, pretože pre konanie neboli splnené podmienky, keď tomuto konaniu bráni konanie vedené na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 6C/224/2008, ktoré začalo skôr a v týchto konaniach ide o totožnosť strán a totožnosť predmetu konania.

14. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP, a keďže zastavenie konania zaviniť žalobkyne tým, že podali neskôr žalobu v totožnej veci týkajúcej sa tých istých strán a s totožným predmetom konania, žalovanej priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).